

ihale yeterlik bilgileri
tablosunda beyan edilen kısa
vadeli banka borçlarının
bilanço bilgilerinin Gelir
İdaresi Başkanlığı ile
yapılan entegrasyon
kapsamında EKAP a aktarılan
veriler ile uyumlu olduğunun
tespit edilmesi

ihale yeterlik bilgileri
tablosunda beyan edilen kısa
vadeli banka borçlarının
bilanço bilgilerinin Gelir
İdaresi Başkanlığı ile
yapılan entegrasyon
kapsamında EKAP a aktarılan
veriler ile uyumlu olduğunun

tespit edilmesi

İhale üzerinde bırakılan İş Ortaklığı tarafından beyan edilen bilançonun rasyo oranlarının İdari Şartname kriterlerini karşılamadığı, özellikle kısa vadeli banka borçlarının uzun vadeli olarak gösterildiği, rasyolar hesaplanırken mevzuata aykırı olarak yuvarlama yapıldığı, kısa vadeli banka borçlarının bilançoda gösterilenden daha fazla olduğu 2020 yılında bankalara ödenmesi gereken borcun tamamının kısa vadede gösterilmediği, uzun vadeli banka borcu olarak gösterildiği, beyan edilen ciro bilgilerinin İdari Şartname kriterlerini karşılamadığı iddialarına ilişkin olarak;

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Bilanço veya eşdeğer belgeler" başlıklı 35'inci maddesinde "...

(3) Adayın veya isteklinin ikinci fıkra uyarınca sunduğu belgelerde;

a) Belli sürelerde nakit akışını sağlayabilmesi için gerekli likiditeye ve kısa dönem (bir yıl) içinde borç ödeme gücüne sahip olup olmadığını gösteren cari oranın (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar) en az 0,75 olması (hesaplama yapılırken; yıllara yaygın inşaat maliyetleri dönen varlıklardan, yıllara yaygın inşaat hakediş gelirleri ise kısa vadeli borçlardan düşülecektir),

b) Aktif varlıkların ne kadarının öz kaynaklardan oluştuğunu gösteren öz kaynak oranının (öz kaynaklar/toplam aktif) en az 0,15 olması (hesaplama yapılırken, yıllara yaygın inşaat maliyetleri toplam aktiflerden düşülecektir),

c) Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının 0,50'den küçük olması,

ve belirtilen üç kriterin birlikte sağlanması zorunludur. Sunulan bilançolarda varsa yıllara yaygın inşaat maliyetleri ile hakediş gelirlerinin gösterilmesi gerekir...” hükmü,

Anılan Yönetmelik’in “İsteklinin iş hacmini gösteren belgeler” başlıklı 36’ncı maddesinde “(1) İş hacmini gösteren belgeler, aday veya isteklinin ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait;

a) Toplam cirosunu gösteren gelir tablosu,

b) Yapım işleri cirosunu gösteren belgedir.

(2) Yaklaşık maliyeti eşik değerin üç katına kadar olan ve iş hacmini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen her iki belgenin idarece istenilmesi zorunludur. Bu durumda aday veya isteklinin üçüncü fıkradaki yeterlik kriterini sağladığını göstermek üzere ihaleden önceki yıla ait bu iki belgeden birini sunması yeterlidir. Yaklaşık maliyeti eşik değerin üç katına eşit ve bu değerin üzerinde olan ihalelerde ise yalnızca birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen belgenin sunulması gerektiğine yönelik düzenleme yapılabilir. Bu durumda aday veya isteklinin idarece istenilen ilgili belgeyi sunması gereklidir.

(3) Birinci fıkrada sayılan belgelerin istenildiği durumlarda;

a) Açık ihale usulüyle yapılan ihaleler ile Kanunun 21 inci maddesinin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde; isteklinin, toplam cirosunun, teklif ettiği bedelin % 25’inden, yapım işleri cirosunun ise teklif ettiği bedelin % 15’inden az olmaması gerekir...” hükmü,

Başvuruya konu ihaleye ilişkin İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinde "...7.4.Ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin aranacak belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler

...

7.4.2. İsteklinin ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait yıl sonu bilançosu veya eşdeğer belgeleri.

a) İlgili mevzuatı uyarınca bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olan isteklilerin, yıl sonu bilançosunu veya bilançonun gerekli kriterleri sağlandığını gösteren bölümlerini,

b) İlgili mevzuatı uyarınca bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olmayan isteklilerin, yıl sonu bilançosunu veya bilançonun gerekli kriterleri sağladığını gösteren bölümlerini ya da bu kriterlerin sağlandığını göstermek üzere yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir tarafından standart forma uygun olarak düzenlenen belgeyi (Standart Form: KİK024.1/Y)

sunmaları gerekmektedir.

Sunulan bilanço veya eşdeğer belgelerde;

a) Belli sürelerde nakit akışını sağlayabilmesi için gerekli likiditeye ve kısa dönem (bir yıl) içinde borç ödeme gücüne sahip olup olmadığını gösteren cari oranın (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar) en az 0,75 olması, (hesaplama yapılırken; yıllara yaygın inşaat maliyetleri dönen varlıklardan, yıllara yaygın inşaat hakediş gelirleri ise kısa vadeli borçlardan düşülecektir),

b) Aktif varlıkların ne kadarının öz kaynaklardan oluştuğunu gösteren öz kaynak oranının (öz kaynaklar/toplam aktif) en az 0,15 olması, (hesaplama yapılırken, yıllara yaygın inşaat maliyetleri toplam aktiflerden düşülecektir),

c) Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının

0,50'den küçük olması,

ve belirtilen üç kriterin birlikte sağlanması zorunludur. Sunulan bilançolarda varsa yıllara yaygın inşaat maliyetleri ile hakediş gelirlerinin gösterilmesi gerekir.

Yukarıda belirtilen kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

Bilanço veya bilançonun yukarıda belirtilen kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ilgili mevzuatına göre düzenlenmiş ve yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir ya da vergi dairesince onaylanmış olması zorunludur. Yabancı ülkede düzenlenen bilanço veya bilançonun yukarıda belirtilen kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ise o ülke mevzuatına göre düzenlenmesi ve bu belgeleri düzenlemeye yetkili merci tarafından onaylanmış olması gereklidir.

Yabancı ülkede düzenlenen yayımlanması zorunlu olmayan bilançoların veya bunların bölümlerinin ibraz edilmemesi durumunda, yukarıda belirtilen kriterlerin sağlandığı o ülke mevzuatına göre bu belgeleri düzenlemeye yetkili merci tarafından onaylanmış belge ile tevsik edilebilir.

İsteklinin ortak girişim olması halinde, ortakların her birinin istenen belgeleri ayrı ayrı sunması ve yukarıda belirtilen kriterleri sağlaması zorunludur.

7.4.3. İş hacmini gösteren belgeler

İsteklinin ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait, aşağıda belirtilen belgelerden birini sunması yeterlidir;

a) Toplam cirosunu gösteren gelir tablosu,

b) Yapım işleri cirosunu gösteren belgeler,

İsteklinin toplam cirosunun teklif ettiği bedelin % 25'inden, yapım işleri cirosunun ise teklif ettiği bedelin % 15'inden az olmaması gerekir. Bu kriterlerden herhangi birini sağlayan ve sağladığı kriterle ilgili belgeyi sunan istekli yeterli kabul edilir.

Bu kriterleri ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıl için sağlayamayanlar, ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıldan başlamak üzere birbirini takip eden son altı yıla kadarki belgelerini sunabilirler. Bu takdirde, belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

Yapım işleri cirosunu tevsik etmek üzere; yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavirce standart forma uygun olarak düzenlenen belge sunulur.

Yapım işleri ciro tutarının hesabında, yurt içinde ve yurt dışında, taahhüt altında devam eden yapım işlerinin gerçekleştirilen kısmından veya bitirilen yapım işlerinden elde edilen gelirlerin toplamı dikkate alınır.

Gelir tablosunun, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir ya da vergi dairesince onaylı olması zorunludur. Yabancı ülkede düzenlenen gelir tablosunun o ülke mevzuatına göre düzenlenmesi ve bu belgeyi düzenlemeye yetkili merci tarafından onaylanmış olması gereklidir.

İş ortaklığı olarak ihaleye katılan isteklilerde; iş hacmine ilişkin kriterlerin, her bir ortak tarafından iş ortaklığındaki hissesi oranında sağlanması zorunludur.

İsteklinin iş hacmi tutarının değerlendirilmesinde, kendi iş hacmi tutarı ile birlikte ortak olduğu ortak girişime/girişimlere ait iş hacmi tutarı da hissesi oranında dikkate alınarak toplanmak suretiyle toplam iş hacmi tutarı belirlenir. Bu durumda isteklinin iş hacmi tutarı kullanılan ortak girişimdeki/girişimlerdeki hisse oranını gösteren belgelerin de teklif kapsamında sunulması

gerekmektedir.” düzenlemesi yer almaktadır.

İhale üzerinde bırakılan İş Ortaklığı’nın pilot ortağı AZ Taah. Müt İnşaat Tic.ve San. A.Ş. tarafından sunulan yeterlik bilgileri tablosunun “İhaleye Katılmak İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri” sütununun “Ekonomik ve Mali Yeterliğe İlişkin Bilgiler” satırının “Bilanço Bilgileri (Yeterlik Değerlendirmesinde Esas Alınan Yıllar” bölümünde “ Cari oran: 2,374298999, Öz kaynak oranı:0,385242478, Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranı:0,006143891, Yeterlik değerlendirmesinde esas alınan yıllar:2019” bilgilerinin beyan edildiği görülmüştür.

Anılan tablonun “Ekonomik ve Mali Yeterliğe İlişkin Bilgiler” satırının “İş Hacmi Bilgileri” bölümünde ise, “Yeterlik Değerlendirmesinde Esas Alınması İstenen Yıllar ve Bu Yıllara Ait Toplam Ciro/Fatura Tutarı” bölümünde “2019 YILI CİRO: 7***** TL 2018 YILI CİRO: 3***** TL” bilgilerinin beyan edildiği tespit edilmiştir.

Anılan istekli tarafından beyan edilen bilgilerin idare tarafından talep edilmesi üzerine idareye sunulan belgeler incelendiğinde, ilgili meslek mensubu tarafından (SMMM) TÜRMOB kaşesi kullanılmak suretiyle onaylanmış bilanço bilgileri tablosu, 2019 yılına ait ayrıntılı bilanço, 2018 ve 2019 yıllarına ait ayrıntılı gelir tablosu ile yapım işleri ciro bilgileri tablosunun sunulduğu tespit edilmiştir.

İhale üzerinde bırakılan İş Ortaklığı’nın özel ortağı Bazyol İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan yeterlik bilgileri tablosunun “İhaleye Katılmak İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri” sütununun “Ekonomik ve Mali Yeterliğe

İlişkin Bilgiler” satırının “Bilanço Bilgileri (Yeterlik Değerlendirmesinde Esas Alınan Yıllar” bölümünde “Cari oran: 2,055780396, Öz kaynak oranı:0,541655175, Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranı:0,000719882,Yeterlik değerlendirmesinde esas alınan yıllar:2019” bilgilerinin beyan edildiği görülmüştür.

Anılan tablonun “Ekonomik ve Mali Yeterliğe İlişkin Bilgiler” satırının “İş Hacmi Bilgileri” bölümünde ise, “Yeterlik Değerlendirmesinde Esas Alınması İstenen Yıllar ve Bu Yıllara Ait Toplam Ciro/Fatura Tutarı” bölümünde “2019 YILI: 2***** TL” bilgisinin beyan edildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve ihale dokümanı düzenlemelerinden, isteklilerin ihaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri kapsamında ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin olarak sundukları bilanço ve eşdeğer belgelerde cari oranın en az 0,75 olması, öz kaynak oranının en az 0,15 olması, kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının ise 0,50’den küçük olması gerektiği, isteklilerin toplam cirosunun teklif ettikleri bedelin % 25’inden, yapım işleri cirolarının ise teklif ettikleri bedelin % 15’inden az olmaması gerektiği anlaşılmaktadır.

Anılan pilot ortak tarafından beyan edilen yıllara ait bilanço ve gelir tablolarına ilişkin olarak EKAP üzerinden yapılan sorgulama neticesinde ulaşılan bilgilerin yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler ile uyumlu olduğu, bu çerçevede, anılan ortağa ait cari oran, öz kaynak oranı ve kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının ihale dokümanında belirtilen oranları karşıladığı, diğer yandan, söz konusu isteklinin teklif fiyatı (31.000.000,00 TL) ve iş ortaklığındaki ortaklık oranı dikkate alındığında, 2019 yılına

ait ciro tutarının güncelleme yapılmamış halinin dahi anılan ortağın sağlaması gereken iş hacmi tutarından fazla olduğu anlaşılmıştır.

Anılan zel ortak tarafından beyan edilen yıllara ait bilanço ve gelir tablolarına ilişkin olarak EKAP üzerinden yapılan sorgulama neticesinde ulaşılan bilgilerin yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler ile uyumlu olduğu, bu çerçevede, anılan ortağa ait cari oran, öz kaynak oranı ve kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının ihale dokümanında belirtilen oranları karşıladığı, diğer yandan, söz konusu isteklinin teklif fiyatı (31.000.000,00 TL) ve iş ortaklığındaki ortaklık oranı dikkate alındığında, 2019 yıllarına ait ciro tutarının güncelleme yapılmamış halinin dahi anılan ortağın sağlaması gereken iş hacmi tutarından fazla olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde, ihale üzerinde bırakılan AZ Taah. Mt İnşaat Tic.ve San. A.ř. – Bazyol İnşaat San. ve Tic. Ltd. şti. İş Ortaklığı tarafından beyan edilen bilanço bilgileri ile iş hacmine ilişkin tutarların İdari şartname'de istenilen şartları karşıladığı ve söz konusu oranlar ile tutarlara ilişkin belgelerin İdari şartname'de yer alan düzenlemelere uygun olarak sunulduğu anlaşıldığından, başvuru sahibinin bu hususa ilişkin iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca anılan iş ortaklığının ortakları tarafından beyan edilerek idareye tevsiken sunulan belgelerde yer verilen rasyoların hesaplamalarında yuvarlama yapılmadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin bu yöndeki iddiası da yerinde görülmemiştir.

Diğer yandan, başvuru sahibinin kısa vadeli banka borçlarının bilançoda gösterilenden daha fazla olduğu 2020 yılında

bankalara ödenmesi gereken borcun tamamının kısa vadede gösterilmediği, uzun vadeli banka borcu olarak gösterildiği yönündeki iddialarının ilgili meslek mensubu tarafından bilanço hesaplarına ilişkin olarak tutulan muhasebe kayıtlarının yanlış yapıldığı hususuna yönelik olduğu, ancak anılan İş Ortaklığı tarafından yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgilerin Gelir İdaresi Başkanlığı ile yapılan entegrasyon kapsamında EKAP'a aktarılan veriler ile uyumlu olduğu görüldüğünden bahsi geçen iddiaların da yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

1.e. İhale üzerinde bırakılan İş Ortaklığı tarafından sunulan banka referans mektubunun ilk ilan veya davet tarihinden önce düzenlenmiş olduğu iddiasına ilişkin olarak;

**Yapım İşleri İhaleleri
Uygulama Yönetmeliği'nin
"Bankalardan temin edilecek
belgeler" başlıklı 34'üncü
maddesinde "(1) Mali durumu
göstermek üzere bankalardan
temin edilecek yeterlik
belgesi, banka referans**

mektubudur. Banka referans mektubu, Türkiye’de veya yurt dışında faaliyet gösteren bankalardan temin edilebilir. Banka referans mektubunun ilk ilan veya davet tarihinden sonra düzenlenmiş olması zorunludur...” hükmü,

Anılan

Yönetmelik’in “Elektronik ihale” başlıklı 60/A maddesinde “...(7) Banka referans mektuplarının Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin 20 nci maddesinin birinci fıkrasına uygun olarak alınması

halinde, mektuba ilişkin ayırt edici numara; anılan maddeye uygun olarak alınmaması halinde ise düzenlenen mektuba ilişkin bilgiler, yeterlik bilgileri tablosunun ilgili bölümünde belirtilir.” hükmü,

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği’nin “Mali durumu göstermek üzere bankalardan temin edilecek belgeler” başlıklı 20’nci maddesinde “ (1) Banka referans mektubu Kurumla “EKAP Üzerinden Online Bilgi Alışverişine Yönelik İşbirliği Yapılmasına Dair Protokol” imzalamış olan bankalardan elektronik ortamda alınır. Elektronik ortamda banka referans mektubu düzenlenmesi halinde Ek-1’de yer alan “Banka Referans Mektubu Bilgileri Formu” banka tarafından düzenlenerek talebi

halinde ilgiliye verilir. Elektronik ortamda düzenlenen banka referans mektubuna ilişkin bilgiler, banka tarafından EKAP'a aktarılır. Elektronik ortamda düzenlenen banka referans mektubuna banka tarafından ayırt edici bir numara verilir ve bu numara istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir." hükmü bulunmaktadır.

Başvuru konusu ihaleye ait İdari Şartname'nin "Ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler" başlıklı 7.4'üncü maddesinde "...7.4.1 İsteklinin teklif ettiği bedelin % 10'undan az olmamak üzere bankalar nezdindeki kullanılmamış nakdi veya gayrinakdi kredisi ya da üzerinde kısıtlama bulunmayan mevduatını gösteren banka referans mektubu sunması zorunludur. Banka referans mektubunun ilk ilan veya davet tarihinden sonra düzenlenmiş olması zorunludur.

Yukarıdaki kriter, mevduat ve kredi tutarları toplanmak ya da birden fazla banka referans mektubu sunulmak suretiyle de sağlanabilir.

İş ortaklığında, ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından ortaklık oranına bakılmaksızın bu yeterlik kriteri sağlanabilir." düzenlemesi yer almaktadır.

Yapılan incelemede, ihale üzerinde bırakılan İş Ortaklığı'nın pilot ortağı tarafından sunulan yeterlik bilgileri tablosunun "Ekonomik ve Mali Yeterliğe İlişkin Bilgiler" satırının "Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin 20 nci maddesinin birinci fıkrasına uygun olarak alınmayan banka referans mektubuna ilişkin bilgiler" bölümünde düzenleyen kuruluşun adı, düzenleme tarihi, tutarı bilgilerinin sırasıyla "Türkiye Halk Bankası A.Ş. – Selimiye Şubesi, 26.10.2020, 4.000.000,00 TRY (Türk Lirası)" şeklinde beyan edildiği görülmüştür.

İdarenin 24.02.2021 tarihli 3'nolu yazısı ile talep edilen belgeler kapsamında anılan İş Ortaklığı tarafından sunulan banka referans mektubunda yer alan bilgilerle yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgilerin uyumlu olduğu, söz konusu belgenin ilk ilan tarihinden (07.10.2020) sonra düzenlendiği görülmüştür.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinden isteklilerin mali durumunu göstermek üzere temin edilecek belgenin banka referans mektubu olduğu, ihalelerde sunulacak banka referans mektubunun ihalenin ilk ilan tarihinden sonra düzenlenmiş olması, elektronik ortamda banka referans mektubu düzenlenmesi halinde düzenlenen mektuba ilişkin bilgilerin yeterlik bilgileri tablosunun ilgili bölümünde belirtilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

İdari Şartname'de ise isteklilerce sunulacak banka referans mektubunun isteklinin teklif ettiği bedelin %10'undan az olmamak kaydıyla ilk ilan tarihinden sonra düzenlenmiş olmasının zorunlu olduğu ve iş ortaklığı olarak teklif veren isteklilerin ortaklık oranına bakılmaksızın ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından bu yeterlik kriterinin sağlanabileceği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen tespitler neticesinde başvuru sahibi isteklinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2021/017
Gündem No	: 46
Karar Tarihi	: 28.04.2021
Karar No	: 2021/UY.I-909